

N:o 63.

Af Herr L. J. Fahlander: Om anslag för utdikning af frostledande trakter i Norrland.

Den del af Sverige, som benämnes Norrland och innefattar nära hälften af riket i vidd, är, så vidt man afser annat än den förut kultiverade kuststräckan, som genomskäres af allmänna vägen vid kustlandet, af rikets öfriga invånare ännu föga känd och af många ansedd för ett obeboeligt land, en ödemark, och har derföre i många fall blifvit styfmoderligt behandlad.

Men att denna landsdel och dess resurser i många hänseenden icke är af någon ringa vigt för fäderneslandet, om än här icke kan räknas lika många tusen invånare på kvadratmilen, som i rikets södra provinser, med uråldrig häfd, torde småningom börja inses af dem, som gifva akt på förhållandena och icke låta sig af inrotade fördomar hindras från att se dem.

Det är sant, att Norrland ännu ofta besväräs af frostsador, men detta har fordom äfven varit förhållandet i rikets öfriga delar, hvilka i mån af odlingens framåtskridande mer och mer bekämpat och bekämpa denna fiende i vårt fädernesland.

Om man rätt ser saken an, är förhållandet detsamma i Norrland, den yngsta bygden för landtbruket; derom vittnar temligen talande, att Norrland, som 1867—69 förhärjades af svåra missväxter, hvilka åbragte inbyggarne en svår skuldsättning för lifsförnödenheter, under mellantiden repat sig så, att dess invånare icke blott afbördat sig denna stora skuld, utan äfven vunnit en besparing, som tillåter dem att utan undsättnings-

understöd bära följderna af den mäst svåra missväxt, som i mannaminne, under sistlidet år drabbat landet.

Men att det i Norrland går mera sakta med att undanrödja orsakerna till dessa frostsador, kommer sig deraf, att de få arbetskrafterna och medlen icke stå i något rimligt förhållande till dessa stora orsaker, *obygderna*.

Om fäderneslandet ville utjemna detta missförhållande medelst rikare bidrag från det allmännas sida till afdikningar inom Norrland samt särdeles i Vester- och Norrbotten förekommande stora vidder af frostledande myrar, mossar, grunda dyn och träsk, i de flesta fall efter utdikning odlingsbara, skulle detta land snart nog kunna föda en flerdubbel befolkning och slutligen inom sig sjelft finna krafter och tillgång att fortsätta dessa maktpåliggande företag.

Detta ändamål uppnås likväl icke på det sätt, som hittills användts till den goda sakens befrämjande, då Riksdagens anslag till bidrag utan återbetalningsskyldighet för afdikningar af frostledande trakter årligen inskränkts till blott 80,000 kronor, de senare åren beräknade för hela riket, deraf en försvinnande litenhet kommit de öfre norrländska länen till godo; då likväl, enligt hvad vid förhandlingarne på sistlidet års landsting i Vesterbottens län med bevis från Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen blifvit styrkt, att under 5 års-perioden 1872—76 ansökningar om bidrag till ifrågavarande arbetsföretag ensamt från Vesterbotten inkommit till nämnda styrelse, omfattande ej mindre än en kostnad af 494,368 kronor 50 öre, och likväl afse dessa ansökningar veterligen en obetydlig del af hvad behofvet trängande påkallar. Dervid utreddes jämväl, att, ehuru enligt länsstyrelsens berättelse för 5 års-perioden 1871—75 beviljats 114,590 kronor understöd till utdikningar, hvilket gör i medeltal 22,918 kronor årligen, Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen likväl varit tvungen att till länsstyrelsen, just under samma landsting, återsända en massa äldre ansökningar (omkring 50 å 60 stycken) om enahanda bidrag, hufvudsakligen derföre, att till ändamålet af Riksdagen anvisade medel icke medgifvit tilldelning af de äskade bidragen — förhållandena torde vara enahanda i de öfriga länen.

Nu då härtill kommer, att den hårda missväxt, som, efter hvad här ofvan är sagdt, nu senast drabbat symmerligast Norrland och Wester-Dalarne, beröfvar inbyggarne, särdeles den fattigare delen, tillfälle till arbetsförtjenst och de följaktligen äro hemfallne till nöd och svår tunga för de bättre

lottade och, der ännu ett svagår skulle inträffa, ovilkorligen måste i annat fall föranleda till behof af undsättning, vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte bevilja ett anslag utan återbetalnings-skyldighet till utdikning af frostledande trakter, förhöjdt till 300,000 kronor.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 22 Januari 1878.

L. J. Fahlander.

N:o 64.

Af Herr A. P. Lind: Om afskaffande af civila uniformer och biskops-skrudar m. m.

Genom införandet af nu gällande riksdagsordning har den grundsatsen blifvit till sin giltighet faststald, att alla samhällets medlemmar, utan afseende på stånd eller klasser, skola hafva samma medborgerliga rättigheter och skyldigheter. Ehuru till följd af särskilda förhållanden adeln och presterskapet ännu äro vid åtskilliga privilegier bibehållna, kan det således ej nu mera med något stöd af rättsanspråk blifva tal om några privilegierade klasser i vårt land. Men ännu qvarstå från den gamla tiden åtskilliga minnen af förhållanden, som nu ej längre finnas till eller åtmin-